

DECIZIE

26 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul – Valeriu Doagă

Judecătorii – Iuliana Oprea, Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Romanciuc Gheorghe,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Romanciuc Ivan
împotriva lui Romanciuc Gheorghe și Romanciuc Cristina cu privire la repararea
prejudiciului material,
împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2016

c o n s t a t ă

La data de 04 martie 2015 Romanciuc Ivan a înaintat cerere de chemare în judecată
împotriva lui Romanciuc Gheorghe și Romanciuc Cristina cu privire la repararea
prejudiciului material.

Prin hotărîrea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 31 martie 2016, s-a respins
integral cererea de chemare în judecată înaintată de Romanciuc Ivan împotriva lui
Romanciuc Gheorghe și Romanciuc Cristina cu privire la repararea prejudiciului cauzat
prin transmiterea în proprietate a cotei-părți ce corespunde suprafeței nelocative de 42,4
m.p. și suprafeței locative de 28,3 m.p. din casa de locuit de pe str. Mihai Eminescu
nr.55 din com. Budești, mun. Chișinău și restituirea a 0,0366 ha din terenul înregistrat
cu numărul cadastral 3120206.123, ca urmare a îmbogățirii fără justă cauză, ca fiind
tardivă și neîntemeiată.

La data de 26 aprilie 2016 reprezentantul lui Romanciuc Gheorghe, avocatul
Pascal Veronica, a declarat apel nemotivat împotriva hotărîrii Judecătoriei Ciocana,
mun. Chișinău din 31 martie 2016.

Ulterior, la data de 27 aprilie 2016, Romanciuc Ivan și reprezentantul acestuia,
avocatul Poalelungi Vladimir au declarat apel împotriva hotărîrii Judecătoriei Ciocana,
mun. Chișinău din 31 martie 2016, solicitînd scutirea de la plata taxei de stat ca invalid
al avariei de la Cernobîl.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2016 s-a admis cererea
apelantului Romanciuc Ivan cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și s-a scutit
Romanciuc Ivan de la plata taxei de stat în mărime de 3523,68 de lei la declararea
apelului, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Romanciuc Ivan
împotriva lui Romanciuc Gheorghe și Romanciuc Cristina cu privire la repararea
prejudiciului material.

La data de 23 august 2016 Romanciuc Gheorghe a depus cerere de recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2016 solicitînd repunerea în termen de declarare a recursului, admiterea recursului, casarea încheierii cu pronunțarea unei noi hotărîri de respingere a cererii de scutire de la plata taxei de stat.

În argumentarea recursului a invocat că, instanța de apel a ignorat prevederile legale ce reglementează modul de achitare a taxei de stat a persoanelor ce se află în incapacitate de plată.

Susține că, instanței de apel nu i-au fost prezentate dovezi cu privire la starea financiară a intimatului, iar ultimul este angajat în câmpul muncii, dispune de imobile și are posibilitate de a achita taxa de stat.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de Romanciuc Gheorghe urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Colegiul consideră recursul ca fiind declarat în termen, avînd în vedere că, prin avizul de recepție adresat avocatului recurentului, Pascal Veronica se atestă recepționarea copiei apelului la data de 09 august 2016 (f.d.194) ceea ce este opozabil și recurentului Romanciuc Gheorghe și se prezumă că a luat cunoștință de încheierea instanței de apel din 21 iunie 2016 (f.d. 186-188), iar cererea de recurs a fost depusă la 23 august 2016 (f.d.197). Din aceste considerente decade oportunitatea de a examina cerința recurentului cu privire la repunerea în termen a recursului declarat.

Verificînd legalitatea încheierii Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2016 prin prisma argumentelor invocate în recurs, Colegiul constată că aceasta a fost emisă în concordanță cu normele de drept material și procedural pertinente.

Conform art. 84 din Codul de procedură civilă, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizînd pricinile cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvabilității, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărîrilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

Potrivit art.85 alin.(4) din Codul de procedură civilă, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Conform art. 365 alin. (4) din Codul de procedură civilă, la cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

Colegiul relevă că, accesul liber la justiție este o parte componentă incipientă a dreptului la un proces echitabil, consacrat de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și presupune posibilitatea oricărei persoane de a se adresa direct și nemijlocit la o instanță de judecată, pentru apărarea drepturilor și intereselor legitime. Este unanim acceptat ca dreptul de acces la justiție nu poate fi un drept absolut, ci unul care poate implica limitări, cît timp acestea sunt rezonabile și proporționale cu scopul

urmărit.

Instanța de recurs menționează că, taxa de stat nu este un impediment al accesului liber la justiție, atît timp cît statul asigură aplicarea eficientă și uniformă a prevederilor normative referitoare la cuantumul taxei de stat, la scutirile de taxa de stat dispuse din oficiu ori la solicitarea persoanei interesate. Dreptul de acces la un tribunal consacrat de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului urmează a fi înțeles ca un drept de acces concret și efectiv, ceea ce determină instanța de judecată de a supune adresarea oricărei persoane în justiție cu o restricție pecuniară clară și concretă, evidențiind-o în conținutul încheierii de contestare a neajunsurilor la adresarea cu un instrument de atac, urmărind scopul de respectare a echilibrului între necesitatea asigurării bunei administrări în justiție și proporționalitatea unei astfel de restricții.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a accentuat în cauza *Weissman și alții împotriva României* (Cererea nr. 63.945/00), faptul că nu neagă niciodată că interesul unei bune administrări a justiției poate justifica impunerea unei restricționări financiare a accesului unei persoane la un tribunal. În particular, ținând cont de principiul conform căruia Convenția urmărește protejarea unor drepturi care nu sunt teoretice sau iluzorii, ci concrete și efective, Curtea reiterează că cuantumul cheltuielilor de judecată, apreciat în contextul circumstanțelor unei spețe date, inclusiv capacitatea reclamantului de a le achita, precum și faza procedurală în care aceasta restricție este impusă sunt factori care trebuie luați în considerare atunci când se determina dacă o persoană a beneficiat de dreptul de acces la un tribunal sau dacă, datorită cuantumului cheltuielilor de judecată, dreptul de acces la un tribunal a fost restrâns în așa măsură încât este afectat în însăși substanța sa (§ 35, 37).

Din perspectiva celor menționate supra, Colegiul constată că, instanța de apel justificat a admis scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel înaintate de Romanciuc Ivan, deoarece ultimul în suportul solicitării vizate a prezentat probe concludente ce ar confirma starea financiară precară, ținând cont de faptul că, o concluzie obiectivă la acest capitol poate fi concepută prin prezentarea legitimației nr.0259 eliberate de Departamentul administrativ-militar al Ministerului Apărării ce demonstrează că este participant la lichidarea consecințelor avariei de la Cernobîl în anul 1986 și are dreptul la înlesniri și privilegii (f.d.182), iar legitimația nr.153226 atestă că acesta dispune de pensie socială pe un termen nelimitat (f.d.182 verso), asigurîndu-se în acest sens, realizarea scopului Legii nr.909 din 30 ianuarie 1992 privind protecția socială a cetățenilor care au avut de suferit de pe urma catastrofei de la Cernobîl.

Mai mult, înscrisurile anexate la cererea de apel în suportul scutirii intimatului de la plata taxei de stat au fost examinate de instanța de apel prin prisma art. 85 alin. (4) din Codul de procedură civilă, fiind în raport cu dispozițiile art.130 din aceeași lege, dînd o apreciere corespunzătoare acestora.

Colegiul nu poate reține alegațiile recurentului precum că, instanței de apel nu i-au fost prezentate dovezi cu privire la starea financiară a intimatului, ultimul fiind angajat în cîmpul muncii, dispune de imobile și are posibilitate de a achita taxa de stat, or art.118 alin. (1) din Codul de procedură civilă prevede că, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept teme al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În concluzie, Colegiul reține ca fiind justă admiterea de către instanța de apel a cererii de scutire de la plata taxei de stat în circumstanțele probatorii constatate în acest sens.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că, încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2016 este întemeiată și legală, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Romanciuc Gheorghe și a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de Romanciuc Gheorghe.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2016 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Romanciuc Ivan împotriva lui Romanciuc Gheorghe și Romanciuc Cristina cu privire la repararea prejudiciului material.

Decizia este irevocabilă de la momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Iuliana Oprea

Iurie Bejenaru